

Vlaamse
overheid

Wallonie

Mid-term evaluatie van het Nationale Adaptatie Plan (2017-2018)

Maart 2019

NATIONALE
KLIMAATCOMMISSIE

Toelichting van de Belgische situatie

België heeft in 2010 zijn nationale adaptatiestrategie goedgekeurd, waarmee de implementatie van het adaptatiebeleid in het land wordt geïnitieerd. De verschillende Belgische entiteiten (regio's en federaal) voerden vervolgens impact- en kwetsbaarheidsstudies uit om adaptatieplannen te ontwikkelen en zo bij te dragen op federaal en regionaal vlak aan de aanpassing aan klimaatverandering.

In april 2017 werd een nationaal adaptatieplan goedgekeurd met specifieke adaptatiemaatregelen die op nationaal niveau genomen worden genomen om de samenwerking te verbeteren en synergieën tussen verschillende entiteiten (federaal en regionaal) te ontwikkelen.

Deze evaluatie richt zich specifiek op de mid-term implementatie van het nationale adaptatieplan. De regionale plannen en de federale bijdrage zijn elk onderworpen aan specifieke evaluaties uitgevoerd onder de verantwoordelijkheid van de bevoegde entiteiten.

In het kader van de evaluatie van de Europese adaptatiestrategie waren de verschillende Belgische initiatieven ook onderwerp van de beoordeling door middel van een scorebord opgesteld door de Europese Commissie. Het scorebord van België is ter informatie opgenomen in bijlage 2. Het stelt dat België (net als de meerderheid van de lidstaten) een goede vooruitgang heeft geboekt in de eerste drie stadia van het adaptatieproces (d.w.z. "Bereid het terrein voor op adaptatie"; "Beoordeel risico's en kwetsbaarheden" en "Identificeer adaptatieopties"), maar dat er nog inspanningen moeten geleverd worden voor de laatste twee fasen ("Implementatie" en "Monitoring en rapportage").

Mid-term evaluatie

Bij het uitwerken van het nationale adaptatieplan (hierna het 'plan' genoemd) zijn monitoringsindicatoren voorgesteld om het toezicht op de uitvoering te vergemakkelijken. Voor elke maatregel werd ook een werkplan en, indien relevant, een begroting bepaald.

Voor elke maatregel in het plan werd een monitoringsfiche opgesteld door de verantwoordelijke voor de uitvoering van de maatregelen (zoals bepaald in het plan). De monitoringsfiches voor de 11 maatregelen zijn opgenomen in bijlage 1.

Evaluatiecriteria

Onderstaande overzichtstabel omvat een samenvatting van de kwalitatieve beoordeling van volgende aspecten:

- ✓ Mate van implementatie: Werd de actie geïmplementeerd?
- ✓ Tijdschema voor implementatie: Is het oorspronkelijke tijdschema gerespecteerd?
- ✓ Kosten: Werd het oorspronkelijke budget gerespecteerd?
- ✓ Is het doel behaald?

Deze criteria werden kwalitatief beoordeeld met behulp van een kleurcode.

- groen: de actie is goed uitgevoerd / het tijdschema is gerespecteerd / het budget is gerespecteerd / het doel is bereikt
- oranje: de actie werd opgestart / vertraging in de tijdsplanning / overkost / doelstelling gedeeltelijk verwezenlijkt
- rood: actie niet uitgevoerd / planning niet gerespecteerd / budget niet gerespecteerd / doel niet gehaald
- grijs: Er is (nog) geen informatie beschikbaar.

Synthetische evaluatietabel

Acties van het plan	Mate van implementatie	Deadline gerespecteerd	Budget gerespecteerd	Doel behaald	Opmerkingen
1. Uitwerking van hoge resolutie klimaatscenario's voor België					Het Cordex.be- project stelde in 2017 de resultaten van de nieuwe scenario's voor. Deze scenario's worden nu als referentie gebruikt.
2. Ontwikkeling van een stappenplan voor een Belgisch Kenniscentrum voor het Klimaat			NA		De routekaart werd niet voltooid en de actie werd niet opgenomen in de beleidsopgave van de Secretary of State for Science Policy.
3. Opzetten van een nationaal online platform voor klimaatadaptatie					Er werden verschillende pistes overwogen voor het ontwikkelen van het platform wat leidde tot een vertraging voor de implementatie (ook gekoppeld aan een gebrek aan beschikbare expertise). In het najaar van 2018 werd uiteindelijk een offerte gelanceerd De maatregel moet worden uitgevoerd in 2019. Het budget werd voorzien door de NKC.
4. Versterking van de sectorale coördinatie op nationaal niveau	Terugkerende Actie				In 2017 werd een startevenement gehouden, met dit evenement werd de start gegeven voor een reeks van rondetafelgesprekken waarvan de eerste in 2018 met succes plaatsvond. De rondetafelgesprekken worden ook de komende jaren voortgezet voor andere (nog nader te bepalen) thema's. We kunnen dit nog niet beschouwen als een structuur van volledig geïntegreerde verticale en horizontale coördinatie maar er is vooruitgang in de goede richting geboekt.
5. Rekening houden met klimaatverandering bij de risicoanalyse voor invasieve uitheemse soorten			NA		De kalender was herziene om de vertraging van projectimplementatie te weerspiegelen, breder, TRIAS . Het TRIAS- project is gestart in 2017 en zal eindigen in 2021. Er is dus vooruitgang geboekt, maar de oorspronkelijke tijdsplanning werd herzien. Er worden modellen ontwikkeld voor het beoordelen van het vermogen van soorten om zich aan te passen aan klimaatverandering en deze zullen worden opgenomen in de procedures voor risicoanalyse.
6. Evaluatie van de impact van klimaatverandering op de energiebevoorradingzekerheid en op de transport- en distributieinfrastructuren voor energie					De actie is nog niet gestart en er moet nog een werkgroep worden opgezet binnen ENOVER. De uitvoering van de maatregel is vertraagd om rekening te houden met de komst van het pakket schone energie van de Europese Commissie, dat het belang ervan zou moeten versterken.

Acties van het plan	Mate van implementatie	Deadline gerespecteerd	Budget gerespecteerd	Doel behaald	Opmerkingen
7. Evaluatie van de socio-economische impact van klimaatverandering in België					Een vertraging in de implementatie van deze maatregel werd geregistreerd vanwege een gebrek aan beschikbaarheid aan expertise. Een aanbesteding is echter afgerond en zal begin 2019 gelanceerd worden met de verwachte resultaten in 2019. De CNC heeft een budget voorzien.
8. Rekening houden met de impact van klimaatverandering en de adaptatiebehoefte in het kader van het toekomstige Nationaal Actieplan voor Milieu en Gezondheid (NEHAP)			NA		Vertraging in de oorspronkelijke planning voor NEHAP III. NEHAP II werd in 2017 geëvalueerd en NEHAP III wordt tegen 2020 verwacht (aanvang van de besprekingen in 2019). Het werk is nog niet gestart.
9. Specialisten op het gebied van gezondheidszorg bewustmaken van de gevolgen van de klimaatverandering en hen vormen					Trainingsmodules voorgezondheidswerkers zijn in ontwikkeling en zouden in 2019 moeten afgerond worden. Een module gaat over klimaatverandering.
10. Transnationale samenwerking op het vlak van adaptatie bevorderen			NA		Verschillende initiatieven werden uitgevoerd als onderdeel van de BENELUX-samenwerking. Het is een lopend proces, dat verder zal worden aangemoedigd.
11. Coördinatie van preventieve, planologische en beheersmaatregelen in geval van noodsituaties die betrekking hebben op klimaatverandering			NA		Verschillende oefeningen hebben de coördinatie verbeterd. Maar er is nog geen gecoördineerde preventieve aanpak. De spreiding van bevoegdheden tussen federale en regionale autoriteiten, de sectorale spreiding van preventieve bevoegdheden en de (soms gedeeltelijke) privatisering van bepaalde sectoren vermenigvuldigen de betrokken autoriteiten en diensten en bemoeilijken de coördinatie en de samenhang van de betrokken procedures.

Conclusies

De samenvattende tabel rapporteert over de voortgang bij de uitvoering van het nationale adaptatie plan voor de 2017-2018 periode.

Van de elf acties werd er vier (actie 2, 6, 7 en 8) eigenlijk niet opgestart. Drie acties (acties 1, 4 en 10) gerespecteerde budgetten en deadlines. De implementatie van de andere vier acties (acties 3, 5, 9 en 11) is gestart, maar is nog niet afgerond. Sommige zijn enigszins vertraagd, maar er is in dit stadium geen indicatie van overschrijdingen van het oorspronkelijke budget.

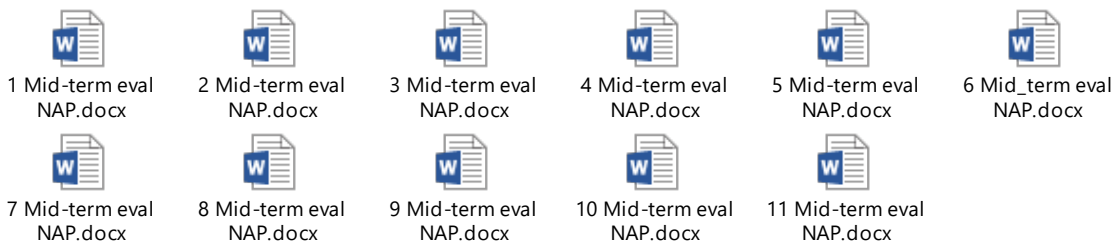
Door een slechts gedeeltelijke uitvoering van de acties was het nog niet mogelijk om de doelstellingen te bereiken die in het plan vooropgesteld werden, wat echter niet verwonderlijk is voor een tussentijdse evaluatie. Twee jaar na de goedkeuring van het plan heeft één maatregel het gestelde doel bereikt (maatregel 1).

De vertraging bij de uitvoering van bepaalde maatregelen kan worden verklaard door een gebrek aan tijd en middelen (dezelfde mensen moeten zorgen voor de uitvoering van nationale, regionale maatregelen en soms ook voor het toezicht op lokaal niveau met de gemeenten), of door het feit dat de noodzakelijke prioriteit niet wordt gegeven aan de uitvoering van de maatregelen.

Een van de conclusies is daarom dat de steun voor dit plan en de uitvoering van de daarin vervatte maatregelen moet worden versterkt.

Bijlages:

Annex 1-Volgen Fiches van maatregelen

Annex 2-Scoreboard van België

Scoreboard_country
_fiche_be_en.pdf